

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزشی درمانی چشم پزشکی پوستچی

اثر دیابت بر چشم

سیده سارا شریفی
کارشناس ارشد پرستاری

پاییز ۱۴۰۲

دیابت می تواند بروز انواع اختلال های چشمی مانند آب مروارید، آب سیاه و همچنین خونریزی رگ های خونی را افزایش دهد که این امر به نوبه خود باعث می شود که چشم بینایی خود را از دست بدهد.

اثرات دیابت بر چشم چگونه است؟

اثرات دیابت بر چشم در مدت زمان بالا نشان داده می شود. ابتلا به این بیماری در واقع با سن بیمار، کنترل قند خون حین مصرف و ژنتیک افراد رابطه ای مستقیم دارد. زمانی که قند خون بالا باشد در واقع عملکرد سلول های بدن مختل می شود و در مراحل انتهایی حتی می تواند باعث خونریزی در چشم شود که این امر به نوبه خود باعث می شود که نیاز به لیزر عروق خونی ضروری شود. در این مرحله حتی دیابت می تواند علاوه بر مشکلات چشمی، مشکلات کلیوی هم ایجاد کند.

اثرات دیابت بر چشم در واقع زمانی نشان داده می شود که بر اساس خرابی عروق چشم ایجاد می شوند. این عروق در واقع به دلیل ایجاد رگ های خزه مانند ریز پاره می شوند و خونریزی هایی را ایجاد می کنند که ممکن است دید فرد را به طور کامل بگیرند.

دیابت در واقع به طرق مختلف می تواند روی بینایی و چشم تاثیر بگذارد. از جمله این اختلالات می توان به اختلال در بینایی، آب مروارید و همچنین آب سیاه اشاره کرد. مهم ترین و شایع ترین تاثیر دیابت روی شبکیه چشم است.

بهترین کار این است که بیمار، قند خونش را در یک حد مطلوب نگه دارد.

چگونه می توان از بروز ضایعات چشمی در جریان دیابت جلوگیری کرد؟

درمان قاطع برای پیشگیری از این ضایعات وجود ندارد، ولی کنترل دقیق قند خون می تواند بروز این ضایعات را به تعویق بیندازد. علاوه بر کنترل دقیق قند خون، انجام ورزش منظم، کنترل فشار خون، حفظ وزن مناسب بدن و پرهیز از استعمال دخانیات هم می توانند به جلوگیری از بروز عوارض چشمی دیابت کمک کنند.

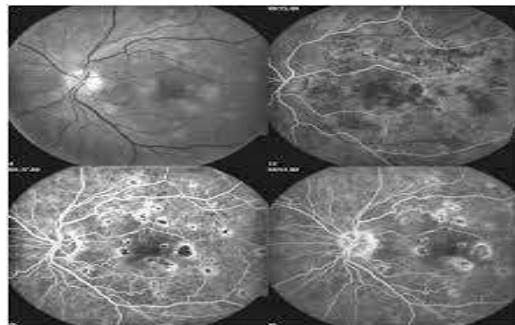
علائم دیابت بر چشم:

نکته مهم این است که در مراحل ابتدایی درگیری چشم در دیابت، هیچ علامت خاصی وجود ندارد و کاهش دید جزء علائمی است که در مراحل پیشرفته بیماری دیده می شود. به همین علت لازم است که معاینات منظم توسط چشم پزشک صورت بگیرد، زیرا تشخیص به موقع و درمان سریع می تواند از پیشرفت ضایعات جلوگیری کرده و بینایی بیمار را حفظ کند.

معاینات باید هر سال انجام شود و در صورتی که ضایعاتی در سطح شبکیه توسط چشم پزشک مشاهده شود، بنا به صلاحدید پزشک هر ۴ تا ۶ ماه یک بار این معاینات تکرار خواهد شد.

مهم ترین تستی که در جریان دیابت ممکن است انجام شود آنژیوگرافی چشم است که بر خلاف آنژیوگرافی قلب، روش ساده ای است، به طوری که ماده فلورسئین در یکی از رگ های روی دست (ساعد یا بازو) تزریق می شود و سپس دوربینی که در جلوی چشم بیمار قرار گرفته است، عکس هایی را از روی سطح شبکیه می گیرد. این کار به پزشک کمک می کند که متوجه شود چه نواحی ای از شبکیه را می تواند با لیزر درمان کند.

درمان:

یکی از درمان های مهم و اصلی برای دیابت، انجام لیزر شبکیه است. لیزر برای مواردی انجام می شود که یا تورم شدیدی در ناحیه لکه زرد چشم وجود دارد و یا عروق خونی زیادی بر روی سطح شبکیه تشکیل شده است. نکته مهم در این قسمت این است که **لیزر غالباً باعث افزایش دید نمی شود** و انجام لیزر درمانی غالباً برای حفظ بینایی است .

در مواردی که ورم لکه زرد شدید باشد و یا به درمان های قبلی با لیزر جواب نداده باشد می توان از تزریق داخل چشمی برخی داروها استفاده کرد. همچنین در مواردی که علی رغم لیزر درمانی عروق اضافی پسرفت نکنند و یا خونریزی زجاجیه تکرار شود می توان از تزریق داخل چشمی داروهایی که به این منظور ساخته شده اند استفاده کرد. **تزریق داخل چشمی در اتاق عمل و شرایط استریل انجام می شود.**

در مواردی که خونریزی شدید در داخل کره چشم وجود داشته باشد و یا عروق جدید سبب ایجاد پارگی و جداشدگی شبکیه چشم شده باشد، **انجام عمل جراحی (ویترکتومی)** به بهبود بینایی چشم کمک می کند.

Poostchi ophthalmology clinic

2023